

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 10.11.2010
KOM(2010) 634 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o upevňovaní vzťahov medzi EÚ a Afrikou

1,5 miliardy ľudí, 80 krajín, dva kontinenty, jedna budúcnosť

1. EURÓPA – AFRIKA: PRISPÔSOBENIE PARTNERSTVA NOVÝM SKUTOČNOSTIAM

- (1) Tretí samit EÚ – Afrika, na ktorom sa stretne 80 hláv štátov a vlád, sa bude konať koncom novembra 2010. Je príležitosťou na upevnenie vzťahov medzi EÚ a Afrikou a pre 1,5 mld. ľudí v 80 krajinách predstavuje možnosť lepšej a prosperujúcejšej budúcnosti. Zároveň predstavuje príležitosť prispôbiť partnerstvo EÚ a Afriky výrazným zmenám, ktoré sa udiali v Európe, Afrike a vo svete od posledného samitu EÚ – Afrika a od prijatia spoločnej stratégie EÚ a Afriky v roku 2007¹.
- (2) V Európe bude mať EÚ prostredníctvom Lisabonskej zmluvy a vytvorenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, ktorá úzko spolupracuje s útvarmi Európskej komisie, možnosť lepšie zosúladiť svoj program v oblasti zahraničnej politiky a hospodárstva. Zabezpečí to väčší súlad medzi politikou EÚ týkajúcou sa Afriky a ostatnými oblasťami politik. Zároveň umožní obom partnerom lepšie koordinovať svoje postoje a sprostredkovať spoločné posolstvá na svetovej úrovni.
- (3) V Afrike sú úspechy zaznamenané v niektorých krajinách dôkazom pretrvávajúceho smerovania k mieru, stabilite a demokracii. Avšak na mnohých miestach stále pretrváva chudoba, zlá správa vecí verejných, konflikty a porušovanie ľudských práv, čo brzdí pokrok a spôsobuje jeho nevyváženosť. Afrika však potvrdila svoj záujem niesť zodpovednosť za svoju budúcnosť, spoliehať sa menej na zahraničnú pomoc a čeliť globálnym výzvam. Politická a hospodárska integrácia pokročila na regionálnej aj kontinentálnej úrovni, na svetovej úrovni Afrika čoraz viac vystupuje jednotne, pričom Africká únia sa stáva kľúčovým aktérom.
- (4) Hospodársky rast Afriky je pôsobivý, v období rokov 2006 a 2008 sa podarilo dosiahnuť priemerný ročný rast vo výške 6 %. V roku 2009 klesol tento vývoj viac ako o polovicu okrem iného v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy, kolísajúcich cien komodít a vývozu, klesajúcich prevodov finančných prostriedkov a výrazného spomalenia priamych zahraničných investícií. Z prognóz však vyplýva, že africký kontinent bude pravdepodobne čoskoro využívať výhody vyplývajúce z hospodárskeho vzostupu a vráti sa k vysokej úrovni rastu.
- (5) EÚ a Afrika spoločne predstavujú štvrtinu svetového obyvateľstva a viac ako tretinu členov Organizácie Spojených národov (OSN). Európa aj Afrika zastávali poprednú pozíciu v podporovaní medzinárodného regulačného rámca a inštitúcií, ktoré sú inkluzívnejšie. Európa podporovala pomoc, ktorú Afrike poskytlí skupiny G-8 a G-20, ako aj príležitosti na vypočutie názoru tohto kontinentu. EÚ zároveň podporovala reformovanie medzinárodných finančných inštitúcií a pomohla Afrike získať dodatočné členstvo v správnej rade Svetovej banky.
- (6) EÚ zostáva naďalej najdôležitejším politickým spojencom a spoľahlivým partnerom v oblasti obchodu a rozvoja. Na poslednom samite EÚ – Afrika, ktorý sa konal v Lisabone v roku 2007, sa obe strany rozhodli, že vzájomné vzťahy postavia na novom, rovnocennom a strategickom základe. Obe strany teraz musia ďalej pracovať na splnení tohto cieľa aj prostredníctvom účinného vykonávania spoločnej stratégie

¹ Spoločná stratégia EÚ a Afriky sa venuje ôsmim tematickým partnerstvám: mier a bezpečnosť; demokratická správa a ľudské práva; obchod, regionálna integrácia a infraštruktúra; rozvojové ciele tisícročia; energetika; zmena klímy; migrácia, mobilita a práca; veda, informačná spoločnosť a vesmír.

EÚ a Afriky. Noví globálni hráči zároveň posilňujú svoju prítomnosť v Afrike a spolupráca medzi južnými krajinami sa zintenzívňuje. Tento nový vývoj predstavuje pozitívnu výzvu pre vzťahy medzi Afrikou a EÚ, ktoré si vyžadujú opätovné zameranie sa na overené kvality a pridanú hodnotu a na lepšiu koordináciu a identifikovanie situácií prospešných pre všetkých.

- (7) Zatiaľ čo dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia (ďalej len „RCT“) bude naďalej kľúčovou témou spoločnej stratégie EÚ a Afriky, je potrebné podporovať Afriku pri posilňovaní jej politického a hospodárskeho riadenia a upevňovaní regulačného a fiškálneho riadenia a správy ekonomických záležitostí, ktoré umožnia lepšie rozvíjanie vlastných síl Afriky udržateľným spôsobom. V tejto súvislosti bude rozhodujúca spolupráca so súkromným sektorom a zabezpečenie finančného pákového efektu rozvojovej pomoci. Stratégia Európa 2020 je inšpiráciou pre naše vzťahy s Afrikou tým, že vytvára rámec na presadenie našich politických cieľov do konkrétnych činností, ktoré budú usmerňovať vzťahy medzi Afrikou a EÚ v ďalšom desaťročí.
- (8) Európa a Afrika musia vychádzať z úspechov² spoločnej stratégie s cieľom zvýšiť jej vplyv na svetovej, kontinentálnej a regionálnej úrovni. Skúsenosti z uplynulých troch rokov ukazujú, že spoločná stratégia musí lepšie naplňovať svoj potenciál a viac reagovať na súčasné a budúce výzvy. Na účely spoločného riešenia globálnych otázok by sa vzťahy nemali obmedzovať iba na inštitúcie a fragmentovaný prístup orientovaný na rozvoj, ktorý sa využíval v minulosti. Obe strany musia prekonať svoje nezrovnalosti a vytvoriť spôsoby účinnej spolupráce. V Afrike predstavuje posilnenie subsidiarity racionalizovaním prekrývajúcich sa mandátov a potenciálne konfliktnej agendy naďalej problém. V Európe znižujú viditeľnosť a politickú silu konkurujúce vnútroštátne záujmy, nekoordinované bilaterálne iniciatívy a nedostatočná koordinácia nástrojov.

2. EÚ – AFRIKA: SPOLUPRÁCA PRI RIEŠENÍ SPOLOČNÝCH VÝZIEV

- (9) Partnerstvo medzi EÚ a Afrikou je jediným strategickým partnerstvom EÚ medzi dvoma kontinentmi. Nie je to partnerstvo medzi darcom a príjemcom, ale skutočné komplexné partnerstvo založené na spoločných záujmoch a dosahovaní vzájomného prospechu.
- (10) Osobitnou pridanou hodnotou partnerstva medzi EÚ a Afrikou je jeho politický charakter, široký rozsah pôsobnosti a schopnosť spolupracovať na riešení globálnych výziev a spoločného verejného majetku v období, keď si rýchlo sa šíriaca globalizácia vyžaduje koordinované politické reakcie v rámci viacstrannej diplomacie. Európa a Afrika zdieľajú spoločné hodnoty a záujmy v kľúčových oblastiach a musia premieňať svoju víziu na konkrétne výsledky.
- (11) Dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia (RCT): na plenárnom zasadnutí OSN na vysokej úrovni, ktoré sa konalo v New Yorku v septembri, sa opätovne potvrdilo, že RCT je možné dosiahnuť prostredníctvom primeranej politickej vôle, politických zmien a zdrojov všetkých partnerov. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať cieľom a krajinám, ktoré najviac zaostávajú (väčšina z nich sa nachádza v Afrike) a ľudom,

² <http://www.africa-eu-partnership.org/>

ktorí sú najzraniteľnejší a ocitli sa na okraji spoločnosti. Partnerstvo v oblasti RCT, posilnené o nedávnu iniciatívu týkajúcu sa RCT v hodnote 1 mld. EUR zameranú na proces konsolidácie v tých krajinách, ktoré dosiahli najlepšie výsledky a najviac pomohli krajinám v núdzi, bude naďalej zohrávať úlohu katalyzátora na podporovanie politických reforiem a mobilizovanie potrebných zdrojov pre spoločne stanovené prioritné oblasti, vychádzajúc z vlastných iniciatív Afriky.

- (12) Boj proti hrozbám pre mier a bezpečnosť. Toto partnerstvo je doposiaľ najúspešnejším partnerstvom v rámci spoločnej stratégie EÚ a Afriky, pokiaľ ide o spoluprácu a koordináciu v geografických otázkach, demokraciu a protiústavné zmeny vlád v Afrike, alebo rozvoj africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry. Afrika a EÚ naďalej spolupracujú na svojich aktuálnych prioritách, budú však musieť prekročiť ich rámec, napríklad formulovaním spoločných stanovísk v rámci systému OSN. Je dôležité pokračovať v spolupráci v boji proti globálnym hrozbám pre bezpečnosť, ako sú terorizmus a nadnárodná organizovaná trestná činnosť, okrem iného vrátane rôznych foriem nezákonného obchodovania (najmä s ľuďmi a drogami) a pirátstva. V osobitných oblastiach krízového manažmentu a predchádzania krízam by oba kontinenty mali spoločne vytvoriť systém, ktorý umožní nepretržitý kontakt počas krízového obdobia – od systému včasného varovania po nápravné opatrenia. V spolupráci s OSN by mali zároveň spolupracovať na zlepšovaní finančnej a operatívnej kapacity Africkej únie, regionálnych hospodárskych spoločenstiev a regionálnych mechanizmov na predchádzanie konfliktom, ako aj plánovať, rozmiestňovať a riadiť operácie na podporu mieru.
- (13) Podpora správy vecí verejných, demokracie, právneho štátu a ľudských práv s ohľadom na ich politické a hospodárske aspekty na všetkých úrovniach. Záväzok EÚ dodržiavať a podporovať ľudské práva zostáva základnou zásadou vzťahov medzi EÚ a Afrikou a dohody týchto dvoch strán ju budú naďalej zohľadňovať. Občianska spoločnosť a súkromný sektor by mali byť intenzívnejšie zapojené do posilňovania programu správy vecí verejných vo všetkých odvetviach, čo prispeje k vytvoreniu lepších podmienok pre inkluzívny a udržateľný rast. Nová platforma Afriky a EÚ pre dialóg o správe vecí verejných predstavuje v tomto smere užitočný nástroj. Je potrebné prehĺbiť spoluprácu v oblasti hospodárskeho riadenia a globálnej správy vecí verejných okrem iného prostredníctvom transparentného a udržateľného hospodárenia s prírodnými zdrojmi a riadenia príjmov, ako aj prostredníctvom boja proti podvodu, korupcii a nezákonnému úniku kapitálu. Obe strany zároveň musia riešiť reformu viacstranného systému demokratickej správy vecí verejných a ľudských práv, ako aj medzinárodných organizácií.
- (14) Posilňovanie legitímnosti a účinnosti viacstranných inštitúcií. Oba kontinenty by mali vytvoriť koherentnú víziu toho, ako sa môžu vzájomne podporovať pri presadzovaní spoločných záujmov, zaujať lepšie postavenie na svetovej politickej scéne a spolupracovať v rámci prebiehajúcich a budúcich medzinárodných rokovaní, aby ich výsledky odrážali ich politické a strategické priority. EÚ bude naďalej podporovať politické iniciatívy zamerané na dosiahnutie vhodnej pozície Afriky v hlavných medzinárodných organizáciách, inštitúciách a fórach v súvislosti s blížiacimi sa reformami (OSN, medzinárodné finančné inštitúcie, G-8 a G-20, Svetová obchodná organizácia, Svetová zdravotnícka organizácia). EÚ bude zároveň pokračovať v prehľbovaní vzťahov s jej africkými partnermi s cieľom zabezpečiť prijatie rezolúcie Valného zhromaždenia OSN, ktorá by umožnila novým zástupcom

EÚ účinne sa podieľať na práci Valného zhromaždenia OSN v súlade s Lisabonskou zmluvou.

- (15) Boj proti zmene klímy a zhoršovaniu životného prostredia a uznanie významnej úlohy, ktorú v tejto súvislosti zohráva biodiverzita a služby ekosystému. V období po samite v Kodani bude dialóg medzi EÚ a Afrikou nástrojom budovania spoločnej vízie pre rokovania o Rámcovom dohovore OSN o zmene klímy (UNFCCC) a zároveň bude spájať stanoviská týkajúce sa Kankúnu a ďalších záležitostí s cieľom dosiahnuť vytvorenie právne záväznej dohody. V tejto súvislosti bude nevyhnutné zvýšené koordinačné úsilie medzi Africkou úniou, jej členskými štátmi, regionálnymi hospodárskymi spoločenstvami a Novým partnerstvom pre rozvoj Afriky (NEPAD). Partnerstvo v oblasti zmeny klímy naďalej predstavuje platformu pre vykonávanie spoločných prioritných iniciatív, ako sú globálna aliancia proti zmene klímy, projekt CLIMDEV Afrika, iniciatíva Veľká zelená stena pre oblasť Sahary a Sahelu v spolupráci s inými partnermi. Úsilie bude venované aj dialógu o udržateľnom riadení prírodných zdrojov, dohode o právnych predpisoch a projektoch v oblasti lesného hospodárstva, ako aj spoločnej politike na znižovanie rizika katastrof.

3. EÚ – AFRIKA: VÍZIA BUDÚCNOSTI

- (16) V rámci spoločnej stratégie EÚ a Afriky sa preto podarilo vybudovať úspešné *acquis*, ktoré je potrebné dodržať. Avšak vzhľadom na rozsah výziev, ktorým čelia oba kontinenty, je potrebné naše partnerstvo ďalej rozvíjať.
- (17) S cieľom zabezpečiť dlhodobý rozvoj je potrebné venovať väčšiu pozornosť otázke, ako by mala rozvojová spolupráca pomáhať pri vytváraní nevyhnutných predpokladov inkluzívneho a udržateľného rastu. Hlavná téma tretieho samitu EÚ – Afrika o raste, investíciách a vytváraní pracovných miest bude rozhodujúca pre spoluprácu oboch kontinentov a poskytne dlhodobé perspektívy v týchto oblastiach. Táto téma je v súlade s prioritami stanovenými v rámci stratégie Európa 2020 a so Zelenou knihou o zvyšovaní vplyvu rozvojovej politiky EÚ, ktorá je predložená súbežne s týmto oznámením.
- (18) Na účely dosiahnutia **inkluzívneho a udržateľného rastu** by sa spolupráca v najbližšom desaťročí mala zamerať okrem iného na činnosti s veľkým vplyvom, ktoré posilnia investície s cieľom využiť obrovský spoločný potenciál nášho partnerstva. V Zelenej knihe Komisia uvádza, že EÚ by mala zvážiť nové spoločné stratégie pre inkluzívny a udržateľný rast v spolupráci s jednotlivými alebo regionálnymi združeniami krajín zahŕňajúcimi okrem iného zúčastnené strany súkromného sektora a organizácie občianskej spoločnosti. Je to mimoriadne dôležité vzhľadom na partnerstvo EÚ a Afriky.
- (19) Cieľ **inkluzívneho rastu** by mal podporovať iniciatívy EÚ a Afriky pre vyrovnaný rast na širokom základe a zvýšené investície na boj proti chudobe a rozdielom.
- S cieľom vytvoriť hospodárstva s vysokou zamestnanosťou, ktoré prispievajú k sociálnej súdržnosti, budú podporované iniciatívy zamerané na rozširovanie sociálnej ochrany najzraniteľnejších osôb, vytváranie dialógu na rôznych úrovniach najmä o otázkach neformálneho hospodárstva, posilňovanie riadenia

pracovného trhu a podporu procesu harmonizácie rámcových podmienok v oblasti zamestnanosti a sociálnej ochrany na regionálnej úrovni v Afrike.

- Lepšie poskytovanie služieb a infraštruktúry sú ďalšie dôležité oblasti, ktoré si vyžadujú aktívnejšiu činnosť súkromného sektora a sú zdrojom rastu a zamestnanosti. Prístupnosť, cenová dostupnosť a spoľahlivosť základných služieb najmä v oblasti dopravy, zdravia, komunikácie a financií sú základnými predpokladmi pre rast a rozvoj všetkých ostatných odvetví hospodárstva. Partnerstvo Afriky a EÚ v oblasti infraštruktúry predstavuje strategický rámec pre vytvorenie chýbajúcich spojení v Afrike. Toto partnerstvo je podporované prostredníctvom poručníckeho fondu pre infraštruktúru ako inovatívny nástroj na spájanie grantov a pôžičiek. EÚ bude naďalej odstraňovať nedostatky v oblasti infraštruktúry tým, že upriami svoju pozornosť na oblasť energetiky, IKT, vodu a dopravu a zároveň posilní úlohu súkromného sektora ako hlavného hnacieho motora pre rast a financovanie infraštruktúry. Okrem toho budú naďalej podporované iniciatívy na zlepšovanie regulačných a právnych rámcov na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom vytvoriť podmienky pre investovanie a riadne fungovanie trhu.
 - Je potrebné posilniť spoluprácu v oblastiach zručnosti, inovácie a podnikanie vzhľadom na jej jedinečný potenciál urýchliť rozvoj v Afrike a zabezpečiť hmatateľný účinok vo všetkých socio-ekonomických odvetviach. V oblasti vedy a technológií bude hlavným cieľom rozvoj IKT a cenovo dostupných elektronických služieb v Afrike. V oblasti vesmíru sa budú naďalej podporovať iniciatívy ako GMES a Afrika alebo satelitná navigácia (EGNOS a Galileo). V oblasti vyššieho vzdelávania a odborných školení sa očakáva, že programy ako Erasmus Mundus, Media Mundus, Edulink Nyerere, Mládež v akcii, Marie Curie alebo „Zladžovanie vzdelávacích štruktúr“ („Tuning Educational Structures“) prispejú k dosiahnutiu cieľov programu inteligentného a inkluzívneho rastu rovnako ako spolupráca odborníkov z odvetvia kultúry. V rámci zriaďovania panafrickej univerzity EÚ podporí výmenu osvedčených postupov s EIT o spôsoboch začlenenia vedomostného trojuholníka (vzdelávanie, podnikanie a výskum) v plnej miere.
 - Spolupráca v oblasti migrácie a mobility sa zameria na spôsoby, ako zabezpečiť legálnu migráciu vrátane kyvadlovej migrácie v priamej súvislosti s požiadavkami pracovného trhu a pracovnými možnosťami na oboch kontinentoch. Cieľom bude zároveň znížiť nepravidelné migračné toky a riešiť otázku mimoriadne zraniteľných skupín osôb ako sú utečenci, žiadatelia o azyl a maloletí bez sprievodu. Bude pri tom vyriešená otázka účinnejšieho začlenenia africkej diaspóry do rozvojového procesu. V tejto súvislosti budú podporované iniciatívy ako napríklad africký inštitút pre poukazovanie finančných prostriedkov, pozorovacie centrum pre migráciu, iniciatíva diaspóry v oblasti pomoci a iniciatíva v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi.
- (20) Cieľ **udržateľného rastu** by mal podporovať iniciatívy EÚ a Afriky zamerané na rozvoj účinných, ekologických a konkurencieschopných hospodárstiev.
- Regionálna integrácia vo všetkých jej aspektoch je silným hnacím motorom stability, rastu a rozvoja. Mnohé africké krajiny zdieľajú spoločné zdroje ako napríklad prírodné zdroje a čelia spoločným výzvam, ako je nedostatočná

infraštruktúra alebo nízka poľnohospodárska produktivita. Integrácia môže byť prínosom pre obe strany a viesť k pozitívnemu programu reforiem, posilnenej spolupráci a vyššej bezpečnosti. Regionálna integrácia môže africkým krajinám pomôcť čerpať výhody úspor z rozsahu, väčšej konkurencie a vyšších domácich a zahraničných investícií. Obchodovanie takisto pôsobí ako katalyzátor pre aktívnu činnosť súkromného sektora a investície tým, že prispeje k vytvoreniu vhodného prostredia pre investície a zabezpečí prístup na trhy a potrebné vstupné zdroje. Riadené otváranie trhu, ktoré zohľadňuje potreby a kapacity rozvíjajúcich sa hospodárstiev a je spojené s vhodnými vnútroštátnymi politikami a podporou, dosahuje preukázateľné výsledky v celosvetovom rozsahu. V tejto súvislosti môžu obchodné dohody slúžiť na zlepšenie hospodárskeho riadenia tým, že prispejú k vytvoreniu stabilného regulačného rámca pre hospodárstvo. EÚ je preto naďalej odhodlaná prehĺbovať svoje dlhotrvajúce obchodné vzťahy s Afrikou s cieľom prispieť k dlhodobej prosperite a blahobytu Afriky, a to najmä prostredníctvom uzatvárania dohôd o hospodárskom partnerstve.

- Spolupráca v oblasti surovín môže byť prínosom pre obe strany pri zabezpečovaní udržateľného rozvoja a dodávania surovín. Spoluprácu je možné podporovať a rozširovať na súkromný sektor s cieľom vytvoriť príležitosti prospešné pre oba kontinenty napríklad na základe oznámenia Komisie o surovinách a Stratégie pre ťažbu surovín 2050 Komisie Africkej únie. Osobitné opatrenia sa zamerajú na správu vecí verejných (vrátane EITI – iniciatívy pre transparentnosť v ťažobnom priemysle), infraštruktúru a investície, ako aj geologické poznatky a zručnosti. Udržateľná spotreba a výroba takisto závisia od malých a stredných podnikov s cieľom zvýšiť účinnosť zdrojov pre ekologickejšiu výrobu a vytvoriť konkurencieschopnejšie spoločnosti. Na základe afrických iniciatív ako napríklad desaťročného rámcového programu Africkej únie o udržateľnej spotrebe a výrobe je možné zvážiť vytvorenie programu SWITCH Afrika s cieľom podporiť dlhodobý udržateľný hospodársky rast a konkurencieschopnosť.
- Spolupráca EÚ a Afriky v oblasti poľnohospodárstva bude pokračovať v rámci komplexného programu rozvoja afrického poľnohospodárstva. Prioritu budú mať koncepty intenzifikácie pre drobných poľnohospodárov, ktoré sú udržateľné, ekologicky účinné a zohľadňujú rôzne funkcie poľnohospodárstva. Zemepisné označenia a organické poľnohospodárstvo predstavujú témy ďalšej diskusie s Komisiou Africkej únie. Je možné vyrábať plodiny vysokej hodnoty, ktoré by zvýšili udržateľnú výrobu drobných poľnohospodárov, čo by potenciálne mohlo viesť k vytvoreniu pracovných miest a príjmu pre vidiecke obyvateľstvo a zároveň k zabezpečeniu služieb v oblasti životného prostredia a prispieť k prispôsobeniu sa zmenám klímy a ich zmierňovaniu. Rovnaký prístup sa bude uplatňovať, pokiaľ ide o oblasť rybolovu. Okrem toho by EÚ mala podporovať rozvoj medzinárodne dohodnutých zásad pre zodpovedné investovanie do poľnohospodárskej pôdy. Vlády v partnerských krajinách, poľnohospodárske organizácie a ďalšie zúčastnené strany by mali byť povzbudzované, aby v záujme dosiahnutia maximálnych sociálnych, hospodárskych a environmentálnych výhod pre danú krajinu prijímali uvedomelé rozhodnutia, ktoré zabezpečia udržateľnosť zahraničných investícií. Spolupráca EÚ a Afriky bude pokračovať aj v oblasti harmonizácie rozdrobených sanitárnych a fytosanitárnych rámcov. Obdobne je potrebné venovať primeranú pozornosť podpore zodpovedných rybolovných praktík a riadeniu rybolovu, zavedeniu opatrení na boj proti nezákonnému,

nenahlásenému a neregulovanému rybolovu a zabezpečeniu úplnej vysledovateľnosti produktov rybolovu.

- Pokiaľ ide o udržateľnú energiu a jej účinné využívanie, v Zelenej knihe, ktorá sa predkladá súbežne s týmto oznámením, sa vyzdvihuje skutočnosť, že EÚ a rozvojové krajiny a/alebo regionálne zoskupenia by mali spolupracovať v rámci existujúcich partnerstiev s cieľom vytvoriť konkrétne spoločné programy, prostredníctvom ktorých postupne zabezpečia udržateľnú energiu pre všetkých občanov. Takéto programy zahŕňajúce financovanie rozvoja a zmien klímy zo strany EÚ s vysokým podielom cudzieho kapitálu, EÚ a rozvojové krajiny, odvetvie energetiky a finančné inštitúcie EÚ by mohli byť zamerané na vytvorenie harmonogramu spoločných aktivít a zahŕňať reformy z hľadiska ochrany investícií, zdaňovania, ako aj spolupráce regionálnych mocností. Mali by vychádzať zo súčasných iniciatív, ako je napríklad partnerstvo EÚ a Afriky v oblasti energetiky alebo program spolupráce EÚ a Afriky v oblasti obnoviteľných zdrojov energie.

4. ZÁVER: UPEVNŇOVANIE PARTNERSTVA EÚ A AFRIKY

- (21) Zmeny v Afrike sa odohrávajú rýchlejšie ako kedykoľvek predtým. Našou spoločnou výzvou v ďalšom desaťročí bude vytvorenie skutočného partnerstva EÚ a Afriky, ktoré bude založené nielen na rozvojovej spolupráci, ale aj na vzájomnej pomoci, ktorá bude hnacím motorom pre inkluzívny a udržateľný rast.
- (22) V Lisabone sa EÚ a Afrika dohodli na spolupráci na základe spoločných hodnôt, spoločných programov a spoločných cieľov. Obe strany teraz potrebujú zvýšiť úsilie, aby tento cieľ premenili na koordinovaný prístup, konkrétnu spoluprácu a v rámci možností na zosúladené stanoviská v orgánoch OSN, medzinárodných finančných inštitúciách a hlavných medzinárodných organizáciách. EÚ bude v tejto súvislosti k Afrike pristupovať aktívnejšie a očakáva, že Afrika prijme túto ponuku v konštruktívnom a recipročnom duchu.
- (23) V tejto súvislosti musia obe strany podniknúť kroky na prekonanie súčasnej fragmentácie politických rámcov a finančných nástrojov s cieľom podporovať vyššiu účinnosť a viditeľnosť ich spolupráce. Je potrebné lepšie zosúladiť politiky EÚ s cieľom zabezpečiť skutočnú súdržnosť politík v záujme rozvoja. Je potrebné zabezpečiť vyššiu komplementaritu politík EÚ vo vzťahu k subsaharskej Afrike a oblasti Stredozemia. Je potrebné preskúmať možnosti zvýšenej spolupráce medzi súčasnými nástrojmi EÚ a vnútroštátnymi nástrojmi prostredníctvom prijatia relevantných politík a právnych a finančných rámcov (v súčasnosti Európsky rozvojový fond, nástroj európskeho susedstva a partnerstva a nástroj financovania rozvojovej spolupráce). Je potrebné posilniť správu vecí verejných a účinnosť nášho partnerstva okrem iného prostredníctvom posilneného politického a strategického dialógu, účinnej vykonávacej štruktúry, aktívneho zapojenia kľúčových zúčastnených strán, poskytovania primeraných zdrojov, ako aj prostredníctvom postupného vytvárania panafrického programu finančnej podpory. Nevyhnutná je lepšia interná koordinácia s členskými štátmi a účinnejšia spolupráca s africkými partnermi a s novými darcami. Potrebná je aj lepšia komunikácia na účely zvyšovania informovanosti občanov a zvyšovania zodpovednosti zúčastnených strán

partnerstva, čo prispeje k zlepšeniu znalostí a vnímania spoločného úsilia oboch kontinentov.

(24) Na účely dosiahnutia lepších výsledkov budú v rámci ďalšieho akčného plánu uprednostňované činnosti, ktoré:

- majú jasný regionálny, kontinentálny alebo globálny aspekt, ktorý predstavuje pridanú hodnotu spoločnej stratégie,
- majú jasnú pridanú hodnotu, zameranie a štruktúru, posilňujú komplementaritu a súdržnosť so súčasnými iniciatívami a fórami a sú v súlade s africkými strategickými prioritami, ich organizáciami a štruktúrami a ich mechanizmami na kontinentálnej a regionálnej úrovni,
- disponujú preukázanou angažovanosťou potrebnej kapacity príslušných aktérov na oboch stranách vrátane nevyhnutných politických, ľudských a finančných zdrojov.

(25) Počas ďalšieho samitu musia Európa a Afriky vytvoriť realistickú víziu ich spolupráce v blížiacich sa rokoch, prostredníctvom ktorej premenia paradigmu „od darcovstva k partnerstvu“ na ďalší akčný plán. V spolupráci s Európskou investičnou bankou a Africkou rozvojovou bankou musia určiť oblasti projektov, ktoré majú veľký vplyv. Musia využívať vzájomne prospešné situácie, ktoré vedú k súladu afrických a európskych politických záujmov a hospodárskych priorit. Pre 1,5 mld. našich občanov to predstavuje obrovské možnosti.